

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૧૫૬૪/૨૦૧૯

વિથ

સિવિલ એપ્લિકેશન (સ્ટે માટે) નં. ૧/૨૦૧૯

ઈન

આર/ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૧૫૬૪/૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે

સહી/—

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.એલ. ઓડેદરા

સહી/—

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

પટેલ ચંદ્રિકાબેન તે હરિભાઈ મકાભાઈ પટેલ ની પુત્રી અને ગઢવી અમીરદાન
નાથુભાઈ ની પત્ની

વિરુદ્ધ

પટેલ મંગુબેન તે હરિભાઈ મકાભાઈ ની વિધવા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વીએમપી લીગલ (૭૨૧૦) માટે શ્રી હિતેશ પટેલ
સાથે શ્રી વિમલ પટેલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧, ૨.૧, ૨.૩, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭ તરફે શ્રી બી. એ. પટેલ
(૫૨૮૧)

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨.૨ તરફે રૂલ પરત મળેલ નથી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.એલ. ઓડેદરા

તારીખ: ૦૮/૧૦/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે દ્વારા)

૧. સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ ની કલમ ૯૬ હેઠળની આ ફર્સ્ટ અપીલ
સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૧૯/૨૦૧૯ માં બીજા એડિશનલ સિનિયર
સિવિલ જજ, અમદાવાદ (ગ્રામ્ય), અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં
આવેલ તારીખ ૧૯-૦૧-૨૦૧૯ ના હુકમ સામે દાખલ કરવામાં આવેલ
છે.

૨. ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૧ (એ) અને (ડી) નો આશરો લઈને અપીલકર્તાના

દાવાને નકારી કાઢીને વાદગ્રસ્ત હુકમ સુઓ-મોટો પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૩. અન્ય બાબતોની સાથે સાથે નીચે મુજબની અરજ સાથે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો:-

“(એ) મહેરબાની કરીને જાહેર કરશો કે, મોજે ચેનપુર, તાલુકો ઘાટલોડિયા, જિલ્લો અમદાવાદની સીમમાં આવેલી રૂ. ૧.૯૩ પૈસાના આકારવાળી ૨૫૭૦ ચો.મી. ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૧૩૧/એ/૩ ની ખેતીની જમીન અને રૂ. ૧.૭૩ પૈસાના આકારવાળી ૨૩૦૬ ચો.મી. ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૧૧૫/૩ ની ખેતીની જમીન સંબંધે, હિન્દુ સક્સેસન એક્ટ હેઠળ વર્ગ-૧ ના વારસદાર તરીકે હું તેમાં આઠમા ભાગ માટે હકદાર છું. વધુમાં એવી અરજ કરવામાં આવે છે કે જમીનનો સદર આઠમો ભાગ અલગ કરવામાં આવે અને તેનો કબજો પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વાદીને સોંપવામાં આવે તથા તે મુજબનો હુકમનામો વાદીની તરફેણમાં અને પ્રતિવાદીઓ વિરુદ્ધ અમલમાં મૂકવામાં આવે.

(બી) મહેરબાની કરીને મોજે ચેનપુર, તાલુકો ઘાટલોડિયા, જિલ્લો અમદાવાદની સીમમાં આવેલી રૂ. ૧.૯૩ પૈસાના આકારવાળી ૨૫૭૦ ચો.મી. ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૧૩૧/એ/૩ ની ઉપરોક્ત ખેતીની જમીન અને રૂ. ૧.૭૩ પૈસાના આકારવાળી ૨૩૦૬ ચો.મી. ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૧૧૫/૩ ની ખેતીની જમીનના ટાઈટલમાં કોઈ ખામી

ઊભી કરે તેવું કૃત્ય કરવા અથવા કરાવવા સામે, અથવા કોઈપણ ત્રીજી વ્યક્તિ, સંસ્થા વગેરેની તરફેણમાં તેના પર કોઈ બોજો, લિયન વગેરે ઊભો કરવા કે કરાવવા સામે પ્રતિવાદીઓ, તેમના નોકરો, એજન્ટો, મુખત્યારો અથવા તેમના વતી કામ કરતી અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિઓને મનાઈ ફરમાવતો કાયમી મનાઈહુકમ જારી કરશો.

(સી) મહેરબાની કરીને આ દાવાનો ખર્ચ અપાવશો.”

૩(એ). સમાવિષ્ટ વિવાદના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને પૂરા પાડવામાં આવેલ પેપર-બુક અને આર એન્ડ પી ના આધારે અપીલની અંતિમ સુનાવણી માટે બંને વિદ્વાન વકીલો સંમત થયા છે.

૪. અદાલતે પોતાની મેળે એવો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત કર્યો કે શું દાવો લિમિટેશનથી બાધિત છે અને શું કોઈ દાવો કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થયું હતું.

૪.૧. એવું જણાય છે કે અદાલતે તેના શરૂઆતના ફકરામાં આ સંદર્ભે પ્રાથમિક મુદ્દો ઘડ્યો છે.

૫. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે અપીલકર્તા પટેલ હરિભાઈ મકાભાઈના આઠ સંતાનો પૈકી એક છે, જેમને મોજે: ચેનપુર, તાલુકો: ઘાટલોડિયા, જિલ્લો: અમદાવાદની દાવાવાળી જમીન સર્વે નં. ૧૦૬/૪, ૧૦૬/૨, ૧૧૫ અને ૧૩૧/એ વાળી પૈતૃક જમીન વારસામાં મળી હતી.

- ૫.૧. જો કે, અપીલકર્તાએ તેના પરિવારની મરજી વિરુદ્ધ અન્ય જ્ઞાતિમાં લગ્ન કર્યા હોવાથી, તેના પરિવારના સભ્યોએ તેની સાથેના સંબંધો કાપી નાખ્યા હતા અને તેના પિતાના અવસાન પર મહેસૂલી રેકર્ડમાં તેના નામની નોંધ પણ કરાવી ન હતી.
૬. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે એવી દલીલ કરી છે કે આ કેસની હકીકતોમાં, લિમિટેશનનો પ્રશ્ન એ કાયદા અને હકીકતોનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે અને તેથી, પુરાવા રજૂ કરવાની જરૂર પડે છે, તેથી તે ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૧ ના દાયરા બહાર છે.
૭. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સિવિલ જજે હિન્દુ સક્સેસન એક્ટની જોગવાઈ ધ્યાનમાં ન લઈને ભૂલ કરી છે.
૮. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાને જરૂરી મહેસૂલી રેકર્ડ મેળવ્યા પછી જૂન, ૨૦૧૮ માં જાણ થઈ હતી કે પરિવારના અન્ય સભ્યો સાથે તેનું નામ નોંધાયેલ નથી અને તેના કારણે દાવો દાખલ કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થયું હતું. અદાલતે લિમિટેશન નક્કી કરવા માટે માત્ર દાવાની સાદી રજૂઆતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી હતી, પરંતુ અદાલતે પિતાના અવસાનના સમયથી જાણકારી માની લઈને ભૂલ કરી છે.
૯. છેલ્લે એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અહીંના સામાવાળા દ્વારા ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૧ હેઠળ કોઈ અરજી કરવામાં આવી નથી અને તેથી, અરજી વિના, જ્યાં વારસો ખુલ્લો થયો હતો અને વાદીને તેના પિતાની સ્થાવર

મિલકતમાં અધિકાર હતો, ત્યાં અદાલતે ઓર્ડર ૭, ૩૯ ૧૧ નો આશરો લેવો જોઈતો ન હતો.

૧૦. સામાવાળાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલે એવી દલીલ કરી છે કે સિવિલ જજ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો પસાર કરવા માટે વાજબી હતા કેમ કે વાદી ઘણા સમય પહેલાં તેના પિતાના અવસાનથી વાકેફ હતી અને ત્યાર બાદ, રજિસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા પૈતૃક જમીનના ભાગોનું વેચાણ થયું હતું અને તેથી, વાદીને લિમિટેશન શરૂ થવાની જાણકારી હતી, તેથી દાવાને લિમિટેશનથી બાધિત યોગ્ય રીતે જ ઠરાવવામાં આવ્યો હતો.

૧૧. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને રેકર્ડ પરના દસ્તાવેજોનું અવલોકન કર્યા પછી. અપીલકર્તા મૂળ વાદી છે જેનો જન્મ તારીખ ૦૧/૦૬/૧૯૬૧ ના રોજ સ્વર્ગસ્થ હરિભાઈ મકાભાઈ અને સામાવાળા નં. ૧ ની પુત્રી તરીકે થયો હતો, જેઓ મૂળ પ્રતિવાદીઓ છે. સામાવાળા નં. ૧ અપીલકર્તા અને સામાવાળા નં. ૨ થી ૭ ની માતા છે. અપીલકર્તા અને સામાવાળા નં. ૨ થી ૭ એ સ્વર્ગસ્થ હરિભાઈ મકાભાઈ અને સામાવાળા નં. ૧ ના સંતાનો છે અને અપીલકર્તાના ભાઈઓ અને બહેનો છે.

૧૨. પટેલ હરિભાઈ મકાભાઈ (પિતા) મોજે: ચેનપુર, તાલુકો: ઘાટલોડિયા, જિલ્લો: અમદાવાદના સર્વે નં. ૧૦૬/૪, ૧૦૬/૨, ૧૧૫ અને ૧૩૧/એ ની જમીન પર તેમના પિતા તરફથી અધિકાર ધરાવતા હતા અને પટેલ

હરિભાઈ મકાભાઈના અવસાન પર, તેમના વારસદારોને હિન્દુ સક્સેસન એક્ટ હેઠળ જમીન પર અધિકાર મળ્યો હતો. અપીલકર્તાના ગઢવી અમીરદાન નાથુભાઈ સાથેના લગ્ન રિવાજો અને ધર્મ વિરુદ્ધ તથા તેમના વડીલો અને પરિવારના સભ્યોની મરજી વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલા આંતરજ્ઞાતિય લગ્ન હતા. વધુમાં તારીખ ૦૨/૦૮/૧૯૮૭ ના રોજ, અપીલકર્તા અને સામાવાળા નં. ૨ થી ૭ ના પિતા અને સામાવાળા નં. ૧ ના પતિ પટેલ હરિભાઈ મકાભાઈ તેમની વિધવા (સામાવાળા નં. ૧), ૪ પુત્રીઓ (અપીલકર્તા અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૭) અને ૩ પુત્રો (સામાવાળા નં. ૨ થી ૪) ને પાછળ છોડીને અવસાન પામ્યા હતા.

૧૩. અપીલકર્તાએ દાવામાં એવું દાવો કરવાનું કારણ રજૂ કર્યું હતું કે પટેલ હરિભાઈ મકાભાઈની પુત્રી તરીકે જન્મના સમયથી, અને અપીલકર્તાએ તેની જ્ઞાતિ બહાર લગ્ન કર્યા તે સમયથી, અને તેના પિતાના અવસાનના સમયથી, અને વધુમાં જ્યારે તેના ભાઈઓએ તારીખ ૦૮/૦૧/૧૯૮૭ ના રોજ નોંધ નં. ૭૫૨ દ્વારા પિતાના વારસાની કાચી નોંધ નોંધાવી અને હિન્દુ સક્સેસન એક્ટ હેઠળ જન્મથી તેના કાયદેસરના હક અને અધિકાર હોવા છતાં તેમાં તેનું નામ સામેલ કરવાનો ઇનકાર કર્યો તે સમયથી; અને આશરે જૂન ૨૦૧૮ ની આસપાસ જ્યારે અપીલકર્તાને જાણ થઈ કે તેના ભાઈઓએ વારસામાં મળેલી મિલકતો પૈકીની એક વેચી દીધી છે અને બાકીની મિલકતો પણ વેચવાનો ઇરાદો ધરાવે છે તે સમયથી; અને અપીલકર્તાએ તેના પિતાની મિલકતો સંબંધિત વિગતો મેળવી અને તેના

ભાઈઓ સાથે પૂછપરછ કરતાં તેઓએ જણાવ્યું કે અપીલકર્તાએ જ્ઞાતિ બહાર લગ્ન કર્યા હોવાથી તે કોઈ હિસ્સા માટે હકદાર નથી અને તેઓ તેને કોઈ હિસ્સો આપશે નહીં, તેથી તેના કાયદેસરના હિસ્સા અને અધિકારો માટે આ કાર્યવાહી દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૧૪. સિવિલ જજે તેમના હુકમમાં એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો હતો કે મહેસૂલી રેકર્ડમાં થયેલી નોંધને ધ્યાનમાં રાખીને માની લીધેલી જાણકારી હતી, જો કે, મહેસૂલી રેકર્ડમાં નોંધ કરતાં પહેલાં બોમ્બે લેન્ડ રેવેન્યુ કોડ, ખાસ કરીને કલમ ૧૩૫(એફ) માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસરવાની હોય છે અને તેથી, વેચાણ દસ્તાવેજની નોંધણીની અન્વયિત નોટિસને મહેસૂલી નોંધ સાથે સમકક્ષ ગણી શકાય નહીં. તેથી, જ્યાં સુધી મહેસૂલી નોંધ કરવા માટે જરૂરી પ્રક્રિયા પુરાવા રજૂ કરીને સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી, એવું માની શકાય નહીં કે વાદીને મહેસૂલી નોંધોની માની લીધેલી જાણકારી હતી અને તેથી, સિવિલ જજે ભૂલ કરી છે.

૧૪.૧. ૨૦૧૫ (૮) એસ.સી.સી. ૩૩૧ માં અહેવાલ થયેલ પી.વી. ગુરુ રાજ રેડ્ડી વિ. પી. નીરધા રેડ્ડી અને અન્ય ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૧ એ દાવાનો અંત લાવવા અને શરૂઆતમાં જ વાદીના દીવાની અધિકારને સમાપ્ત કરવાની અદાલતની એક આકરી સત્તા છે.

૧૫. અદાલત અપીલકર્તા દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ ૨૦૨૧ (૧૭)

એસ.સી.સી. ૧૦૦ માં અહેવાલ થયેલ સલીમ ડી. અગબોટવાલા વિ. શામળજી ઓદ્ધવજી ઠક્કર ના કેસમાં આપેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લઈ શકે છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

“૧૦. લિમિટેશનના આધારે દાવો નકારવા સંબંધે, એ વાત પર ભાર મૂકવાની જરૂર નથી કે લિમિટેશન એ હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે. અપીલકર્તાઓ/વાદીઓનો કેસ એવો છે કે પ્રતિવાદી નં. ૩ (કોર્ટ રીસીવર) ની કચેરીમાં ઉપલબ્ધ દાવાવાળી જમીન સંબંધિત રેકર્ડનું નિરીક્ષણ કર્યા પછી જ તેઓ વ્યવહારો સંબંધિત પત્રવ્યવહાર અને દસ્તાવેજોના સંપર્કમાં આવ્યા હતા અને એએલટી સમક્ષની કાર્યવાહી કપટપૂર્ણ, ગેરકાયદેસર અને રદબાતલ તેમજ શૂન્ય હતી. અપીલકર્તાઓ/વાદીઓએ ગણોત કાર્યવાહીમાં તેમનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાની કોર્ટ રીસીવરની સત્તા સામે પણ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો છે.

૧૧. ઉપરોક્ત રજૂઆતો સાચી હોઈ પણ શકે અથવા ન પણ હોઈ શકે. પરંતુ જો વાદીઓ ઉપરોક્ત રજૂઆતો સાબિત કરવામાં સફળ થાય, તો લિમિટેશનનો પ્રશ્ન વાદીઓની વિરુદ્ધ મૂકી શકાય નહીં. સામાન્ય રીતે જે પક્ષકારને અર્ધ-ન્યાયિક સત્તામંડળ સમક્ષની કોઈ ચોક્કસ કાર્યવાહીની ક્યારેય કોઈ નોટિસ મળી ન હોય, તે કાર્યવાહીની જાણકારી મેળવ્યા પછી અદાલતનો આશરો લેવા માટે હકદાર છે. આવા પક્ષકાર સામે લિમિટેશન લાગુ કરી શકાય નહીં.

૧૨. અમે અહીં એવા કેસ સાથે કામ કરી રહ્યા નથી કે જ્યાં નોટિસો જારી કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ જરૂરી અને યોગ્ય પક્ષકારો પર બજવણી થઈ ન હતી અથવા થઈ શકી ન હતી. અમે એવા કેસ સાથે કામ કરી રહ્યા છીએ કે જ્યાં વાદીઓ અસંદિગ્ધ શબ્દોમાં ભારપૂર્વક જણાવે છે કે તેમને ક્યારેય નોટિસો જારી કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો ન હતો કે તેમને બજવણી કરવામાં આવી ન હતી. તેથી, લિમિટેશન સંબંધિત પ્રશ્નનો જવાબ નોટિસ જારી કરવા અને તેની બજવણી તથા વાદીઓની જાણકારી સંબંધિત પુરાવા પર નિર્ભર રહેશે. તેથી, ખાસ કરીને આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, લિમિટેશનના આધારે દાવો નકારવામાં ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ યોગ્ય ન હતા.”

૧૬. આ સંદર્ભમાં, સામાવાળા તરફે વિદ્વાન વકીલે કાચી નોંધ કેટલા સમય જૂની છે તે દર્શાવવા માટે પેપર-બુકના પાના નં. ૮૫ પર રહેલા મહેસૂલી રેકર્ડ એટલે કે દાવાવાળી જમીનના ગામ નમૂનાના ઉતારા તરફ આ અદાલતનું ધ્યાન દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો ખરો, પરંતુ આ અંગે વાદીની માની લીધેલી નોટિસ અને જાણકારી વિશે પુરાવા દ્વારા સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી તેનું કોઈ મહત્વ નથી અને તેથી, જૂન, ૨૦૧૮ માં જાણકારી મળ્યાની વાદીની સાદી રજૂઆતને લિમિટેશનના આધારે તેની વિરુદ્ધ હરાવવા માટે નકારી શકાય નહીં.

૧૭. એ અવલોકન કરવું પણ પ્રસ્તુત છે કે તમામ પૈતૃક મિલકત પૈકી,

અપીલકર્તાએ અરજની કલમમાં પોતાની અરજ માત્ર દાવાવાળી જમીન સર્વે નં. ૧૩૧/એ/૩ અને દાવાવાળી જમીન સર્વે નં. ૧૧૫/૩ પૂરતી મર્યાદિત રાખી છે અને રજિસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા અગાઉથી વેચી દેવામાં આવેલી પૈતૃક જમીન માટે કોઈ દાવો કર્યો નથી. તેમજ, અપીલકર્તાના જણાવ્યા મુજબ, દાવો કરવાનું કારણ ત્યારે ઉપસ્થિત થયું છે જ્યારે તાજેતરમાં સામાવાળા ભાઈઓ અરજની કલમમાં દર્શાવેલ દાવાવાળી જમીનનો નિકાલ કરવાની પ્રક્રિયામાં છે. તેથી પણ, ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૧ હેઠળ અપીલકર્તાને ભૂલભરેલી રીતે બિન-દાવો કરવામાં આવી હતી.

૧૮. દાવો કરવાના કારણના મુદ્દે પણ દીવાની અદાલતે ભૂલ કરી છે. વિદ્વાન સિવિલ જજે એવું ઠરાવ્યું છે કે હક, હિત અને માલિકીહક સંબંધિત ઘોષણાના હેતુ માટે, લિમિટેશન એક્ટનો અનુચ્છેદ-૧૧૦ એ ૧૨ વર્ષની મુદત નિર્ધારિત કરે છે. અપીલકર્તાના પિતાનું અવસાન તારીખ ૦૨-૦૮-૧૯૮૬ ના રોજ થયું હતું અને વારસાના આધારે નોંધ નં. ૭૫૨ તારીખ ૦૮-૦૧-૧૯૮૭ ના રોજ કરવામાં આવી હતી. તેથી, અનુચ્છેદ-૧૦૯ અને ૧૧૦ નો સંદર્ભ લઈને, અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી કે પિતાના અવસાનના ૧૨ વર્ષની મુદતમાં દાવો દાખલ કરવો જરૂરી હતો.

૧૯. આવા તારણોમાં ક્ષતિ એ છે કે અદાલતે અપીલકર્તાના અધિકાર અંગેની

ઘોષણા માંગવા માટે અવસાનની તારીખને લિમિટેશનનું શરૂઆતનું બિંદુ ગણ્યું હતું. તેમ છતાં, હિન્દુ સક્સેસન એક્ટની કલમ ૬ ને ધ્યાનમાં લેતાં, સુધારો વર્ષ ૨૦૦૫ માં થયો હોવા છતાં, સહભાગી તરીકે પુત્રીનો અધિકાર વર્ષ ૧૯૫૬ થી માન્ય થયેલ છે અને તેથી, વર્ષ ૨૦૦૫ માં સુધારો કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, જ્યાં સુધી પુત્રી પોતે પોતાનો હક જતો ન કરે અથવા અન્ય કોઈ રીતે આવો અધિકાર સમાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી પિતાની મિલકતમાં પુત્રીનો અધિકાર સમાપ્ત થતો નથી.

૨૦. અદાલત દ્વારા ફકરા-૬.૨ માં સામાવાળા ભાઈ અને બહેનના અધિકારો ૨૦૦૫ પહેલાં માલિક તરીકે સંપૂર્ણ બની ગયા હોવા અંગે આપવામાં આવેલા તારણો માત્ર મહેસૂલી રેકર્ડના આધારે બહાર આવી રહ્યા છે, પરંતુ પિતાની મિલકતમાં સામાવાળાના અધિકાર અથવા પિતાની મિલકતમાં સામાવાળાઓ કઈ હદ સુધી અધિકાર ધરાવે છે તે સંબંધે કોઈ ન્યાયનિર્ણય થયેલ નથી. ભાગલા દ્વારા મિલકત સામાવાળાઓની વિશેષ માલિકી હેઠળ આવી ગઈ છે તે દર્શાવવા માટે રેકર્ડ પર કંઈ નથી. વાસ્તવમાં, કોઈ ભાગલા થયા જ નથી અને જો આવા ભાગલા થયા હોય તો પણ તે વિચારણીય મુદ્દો બનાવશે, જેના માટે પણ સામાવાળાઓ દ્વારા લેવામાં આવનાર વલણના આધારે પુરાવા રજૂ કરવા જરૂરી રહેશે. અહીં, હાલના કેસમાં, સામાવાળાઓ હાજર પણ થયા નથી કે ઓર્ડર-૭, રૂલ-૧૧ હેઠળ અરજી પણ દાખલ કરી નથી, ત્યારે અપીલકર્તાના તેના પિતાની મિલકતમાંથી દાવો કરવાના અધિકાર સામે સામાવાળાઓ; ભાઈ

અને બહેનના અધિકારો પરિપક્વ થઈ ગયા છે તેવો નિષ્કર્ષ કાઢવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ઉપસ્થિત થતો નથી.

૨૧. ઉપરોક્ત કારણોસર, વાદગ્રસ્ત હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી છે અને તે મુજબ, સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૧૮/૨૦૧૮ માં બીજા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ, અમદાવાદ (ગ્રામ્ય), અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૮-૦૧-૨૦૧૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. તેથી, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. પરિણામે, ટ્રાયલ કોર્ટ સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં. ૧૮/૨૦૧૮ ની કાર્યવાહી ઝડપથી હાથ ધરવી પડશે.

વિદ્વાન વકીલો અદાલત સમક્ષ ઉપસ્થિત હોવાથી, અદાલત તારીખ ૧૮-૧૧-૨૦૨૫ નક્કી કરે છે, જે તારીખે બંને પક્ષકારો અદાલત સમક્ષ હાજર રહેશે. રિટ તેમજ રેકર્ડ અને પ્રોસિડિંગ્સ તુરંત જ ટ્રાયલ કોર્ટને મોકલી આપવામાં આવે, જેથી તે તારીખ ૦૩-૧૧-૨૦૨૫ ના રોજ અથવા તે પહેલાં ટ્રાયલ કોર્ટ સુધી પહોંચી જાય.

૨૨. મુખ્ય અપીલમાં પસાર કરવામાં આવેલ હુકમને ધ્યાને લેતાં, સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧/૨૦૧૮ ટકી શકતી નથી અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(એ.વાય. કોગજે, ન્યાયમૂર્તિ)
(જે.એલ. ઓડેદરા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====